

Úvod

Publikace „Cestovní ruch v Libereckém kraji“ reaguje na projekt Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu", na základě kterého byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a následně došlo k revizi dat kapacit i návštěvnosti za roky 2012 a 2013. V předkládané publikaci byly hodnoceny vybrané údaje o cestovním ruchu v Libereckém kraji, jeho okresech a správních obvodech obcí s rozšířenou působností a také v turistických regionech a oblastech, které do území kraje zasahují, a to za roky 2012 až 2014.

Publikace v úvodní části přibližuje geografické, přírodní, kulturně historické a dopravní podmínky pro rozvíjení cestovního ruchu v Libereckém kraji a potenciál cestovního ruchu. V tabulkové části jsou uvedeny údaje o kapacitách hromadných ubytovacích zařízení a jejich návštěvnosti. Jako doplňující informace je uveden počet, velikost a cenová úroveň stravovacích zařízení a přehled vybraných místních poplatků souvisejících s cestovním ruchem.

Podmínky cestovního ruchu v Libereckém kraji

Geografické podmínky

Liberecký kraj v rámci České republiky zaujímá z hlediska předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu dobrou geografickou polohu při hranici se Spolkovou republikou Německo (hranice se Spolkovou zemí Sasko a okresem Löbau-Zittau v délce 22,7 km) a Polskem (hranice s Dolnoslezským vojvodstvím v délce 133,5 km). V rámci České republiky Liberecký kraj sousedí s krajem Ústeckým, Středočeským a Královéhradeckým. Z krajského města Liberce není daleko k centrům osídlení v sousedních regionech, např. do Prahy (100 km), Hradce Králové (100 km), Pardubic (120 km), Ústí nad Labem (95 km), Drážďan (150 km) nebo Wroclawi (220 km), což spolu s množstvím kulturních zařízení i přírodních zajímavostí v kraji vytváří příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

S celkovou rozlohou 3 163 km² je Liberecký kraj po Hlavním městě Praze nejmenším krajem České republiky. Administrativně je rozdělen do čtyř okresů (Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily) a dále do 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. V geomorfologickém členění do území kraje zasahují Lužické hory, Ještědsko-kozákovský hřbet, Žitavská pánev, Frýdlantská pahorkatina, Jizerské hory, Krkonoše, Krkonošské podhůří, České středohoří, Ralská pahorkatina, Jičínská pahorkatina a Jizerská tabule. Tomu také odpovídá výšková členitost. Nejvyšším bodem kraje je 1 435 m vysoký Kotel, nacházející se nedaleko Rokytnice nad Jizerou v okrese Semily, nejnižše položeným místem (208 m. n. m.) je hladina řeky Smědá v okrese Liberec při hranici s Polskem.

Libereckým krajem prochází hlavní evropské rozvodí, které odděluje úmoří Baltu (povodí Odry) a Severního moře (povodí Labe). Rozvodí probíhá hřebenovými partiemi Lužických hor (Hvozdecký hřbet), Ještědského hřbetu a centrální částí Jizerských hor. Do Baltského moře odvádí své vody Lužická Nisa (s přítoky Černá Nisa a Jeřice) a Smědá (s přítokem Řasnice). Do Severního moře odvádí vodu Jizera (s přítoky Mumlava, Jizerka, Oleška, Kamenice, Libuňka, Mohelka) a Ploučnice (s významnějšími přítoky Ještědský potok, Panenský potok, Svitavka, Sporka, Břehyňský a Okenský potok, Mlýnský/Robečský potok).

Území kraje dotváří množství významných vodních ploch. Již ve 14. století Karel IV. založil na místě velkého rašelinště (nyní jeho zbytky chrání přírodní rezervace Swamp) rybník, dnes známou vodní rekreační plochu Máchovo jezero. Z dalších rybníků jmenujme například Holanské rybníky (soustava osmi rybníků s důmyslným středověkým systémem napájení), Hamerský rybník, Vodní dílo Stráž pod Ralskem, Radvanecký rybník. Národní přírodní rezervace Novozámecký rybník, vyhlášená v roce 1933, je významná ornitologická lokalita. Na území kraje byly vybudovány vodní nádrže s ochranným účelem jako například Fojtka, Harcov, Bedřichov, Mšeno, které snižují možnosti povodní a zátop v oblasti Jablonce nad Nisou, Liberce a níže položených obcí. Nádrže Josefův Důl a Souš slouží jako zdroj pitné vody pro značnou část obyvatel kraje.

Přírodní podmínky

Podnebí Libereckého kraje je ovlivněno mírným klimatickým pásmem a současně specifickým reliéfem. Hřebeny hor na svém území zadržují velké množství srážek. Klima také značně ovlivňuje nadmořská výška, kdy horská území jsou vystavena vysokým srážkám a nízkým průměrným teplotám, zatímco v níže položených oblastech je klima vlidnější.

Dlouhodobý roční průměr teploty vzduchu v Libereckém kraji podle Českého hydrometeorologického ústavu patří s 6,4° C k nižším, (ČR 7,5° C). V roce 2014 průměrná roční teplota vzduchu v Libereckém kraji dosáhla 9,0 ° C (ČR 9,4 ° C). Dlouhodobý teplotní průměr za červenec v kraji činí 15,7 ° C (ČR 16,9° C), v roce 2014 to bylo 18,7° C (ČR 19,2° C). Nejchladnějším měsícem je leden, dlouhodobý teplotní normál v tomto měsíci v kraji dosáhl hodnoty -3,3 ° C (ČR -2,8° C). Nižší teploty v horských oblastech ovlivňují délku období

výskytu sněhové pokrývky. V Libereckém kraji jsou proto ideální podmínky pro rozvoj zimní turistiky a zimních sportů.

Liberecký kraj z přírodovědeckého hlediska náleží k významným regionům. Velkou část rozlohy kraje tvoří lesy (44,5 %), nachází se zde Krkonošský národní park a 5 chráněných krajinných oblastí (České středohoří, Český ráj, Jizerské hory, Kokořínsko, Lužické hory), 8 národních přírodních rezervací, 9 národních přírodních památek, 36 přírodních rezervací a 73 přírodních památek.

Kulturně-historické podmínky

Liberecký kraj je významný nejen z hlediska přírodních lokalit, ale také množstvím kulturně historických památek, které jsou důležitým faktorem pro rozvoj cestovního ruchu. Mezi národní kulturní památky patří hrady Bezděz, Trosky a zámky Frýdlant, Lemberk, Sychrov, Zákupy, Hrubý Rohozec. Státní zámek Sychrov se stal v posledních letech cílem více než 100 tisíc návštěvníků za rok, obdobně pak turisty přitahuje hrad Trosky, který ročně navštíví přibližně 90 tisíc lidí. K návštěvě lákají v kraji i další hrady a zámky, například Houska, Sloup, Grabštejn, Valdštejn a zřícenina hradu Frýdštejn. Neméně přitažlivé jsou městské památkové zóny v Liberci, Jablonci nad Nisou, Hodkovicích nad Mohelkou, Turnově, Jilemnicí, Novém Boru, Českém Dubu, České Lípě, Dubé, Frýdlantu, Kamenickém Šenově a Jablonném v Podještědí či některá z osmi venkovských památkových rezervací. Důležité aspekty území zachycují místní muzea. Výrobu skla a bižuterie představují Sklářské muzeum v Novém Boru, v Kamenickém Šenově, Železném Brodu i Jablonci nad Nisou, kde jsou vystaveny ojedinělé ukázky historické i moderní bižuterie. Výjimečné geologické a mineralogické sbírky vystavuje Muzeum Českého Ráje v Turnově. Severočeské muzeum v Liberci zahrnuje kromě bohaté knihovny tři sbírková oddělení, tj. přírodovědecké, historické (s archeologií) a umělecko-historické. Z dalších můžeme uvést např. Vlastivědné muzeum v České Lípě, památník K. H. Máchy v Doksech, Muzeum historické hasičské techniky v Chrastavě a v Novém Oldřichově, Podještědské muzeum v Českém Dubu, Sklářské muzeum v Kristiánově, Muzeum skla a Lyžařské muzeum v Harrachově.

Zoologická zahrada v Liberci chová 160 druhů zvířat ze všech kontinentů, raritou je chov bílé formy tygra indického. Ve městě Liberci je možné navštívit také Botanickou zahradu Liberec, nejstarší zahradu tohoto druhu v České republice (120 let), která se stará o nejpestřejší soubory exotických rostlin v České republice. Symbolem a dominantou Liberce je televizní vysílač a horský hotel Ještěd, který pro svoji jedinečnou architekturu získal Perretovu cenu a stal se národní kulturní památkou a stavbou století.

Specifikou území jsou rozhledny, zejména v oblasti Jizerských hor. Je to například Slovanka (postavena v roce 1887), Štěpánka (1892), Kopanina (1894), Černá Studnice (1905), Petřín (1906), Královka (1907) Špičák u Tanvaldu (1909), Bramberk (1912), ale i nová rozhledna Císařský kámen (2009) nebo 20 km severně od Liberce vzdálená Heřmanická rozhledna (2012).

Lázeňství je v kraji rozvinuto pouze ve dvou střediscích – v Lázních Libverda a Lázních Kundratice. Lázně Libverda jsou známé minerální vodou, která příznivě ovlivňuje krevní oběh, srdce, pohybový aparát a nervový systém. Voda se využívá ke koupelím i pitným kúram. Lázně Kundratice patří mezi nejstarší lázně v Čechách, jejich tradičním nosným léčebným programem jsou koupele v přírodní sirnoželezité slatině.

Dopravní podmínky

Také dopravní dostupnost je blízce spojena s rozvojem cestovního ruchu v dané oblasti. Významnou roli hraje pokrytí silniční a železniční sítí i kvalita dopravních podmínek. Nepříliš příznivá poloha Libereckého kraje v rámci evropské dopravní sítě je kompenzována dostupnou vzdáleností k centrům sousedících regionů, včetně Německa a Polska. Území Libereckého kraje leží ve výseči mezi dvěma plánovanými a částečně již realizovanými dálničními tahy D8 Praha – Ústí nad Labem – Dresden a D11 Praha – Hradec Králové – Lubawka – Legnica. Důležitá je rychlostní komunikace R35 vedoucí ve směru Liberec – Turnov a

dále pak na ni navazující R10 Turnov–Mladá Boleslav–Praha. Ke konci roku 2014 bylo v Libereckém kraji v provozu 22,2 km rychlostních silnic a 323,8 km silnic I. třídy. Silniční síť a síť místních komunikací v kraji, která je v současné době kapacitně a technicky nevyhovující a neodpovídá nárokům aktuální dopravy, dotvářejí silnice II. a III. třídy. Cestovní ruch je přímo závislý na kvalitní dopravní dostupnosti, dopravní infrastruktura je mnohdy přímo cílem turistického ruchu (muzejní železnice, osobní vodní doprava, cyklostezky). Při výběru turistické destinace mohou návštěvníci zohledňovat i úroveň dopravních podmínek v regionu.

Délka železničních tratí v kraji v roce 2014 dosáhla 548,5 km. K nejbližším dopravním uzlům vícedruhových koridorů a evropské sítě železničních koridorů patří Praha, Děčín a Pardubice. V Libereckém kraji neleží žádné tratě, které jsou součástí mezinárodní koridorové sítě. Do sítě tratí pro mezinárodní kombinovanou dopravu (tratě AGTC) náleží v Libereckém kraji část tratě Praha–Liberec–Černousy st. hr., v úseku Příšovice–Liberec–Černousy st. hr., která je vhodná i pro přepravu kamiónů po železnici. Pozitivní pro cestovní ruch je existence přímého mezinárodního spojení Liberce s Drážďany a Jizerských hor se Sklářskou Porubou a Jelení Horou. Síť železničních tratí v kraji je stabilizovaná, propojuje Liberec s ostatními významnými městy v kraji a disponuje značnou přepravní kapacitou osob i nákladů.

V současné době se na území Libereckého kraje nachází 8 letišť – 3 letiště s travnatou vzletovou a přistávací dráhou (VPD) pro letadla do celkové hmotnosti 5 700 kg, z toho dvě veřejná (Hodkovice nad Mohelkou a Česká Lípa), jedno neveřejné (Liberec) a 5 letišť pro sportovní létající zařízení (Česká Lípa–Ramš, Český Dub, Lomnice nad Popelkou, Družcov a Ralsko–Hradčany).

Lodní dopravu v Libereckém kraji ovlivňují geografické podmínky a administrativní hranice kraje, a proto se omezuje pouze na rekreační plavbu lodí po Máchově jezeře v katastru obce Doksy.

Turistické regiony a oblasti

Na území Libereckého kraje jsou vymezeny tři turistické regiony, tj. Českolipsko a Jizerské hory, Český ráj, Krkonoše a Podkrkonoší. Největším turistickým regionem, který se nachází pouze na území Libereckého kraje je turistický region Českolipsko a Jizerské hory (2 305,0 km²). Turistický region Český ráj zasahuje na území Královéhradeckého (36,5 % z rozlohy tohoto turistického regionu), Libereckého (35,6 % rozlohy) a Středočeského kraje (27,9 % rozlohy). Rozhodující část turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší připadá na Královéhradecký kraj (79,1 % z jeho rozlohy), zbývajících 20,9 % je na území Libereckého kraje.

Českolipsko a Jizerské hory

Turistický region Českolipsko a Jizerské hory se dělí do dvou turistických oblastí: **Českolipsko a Jizerské hory**. Je neobyčejně turisticky atraktivní, návštěvníky upoutají zejména jeho přírodní krásy, ale též kulturně-historické památky.

Českolipsko – největší turistickou oblast v kraji (1 457,2 km²) tvoří celkem 76 obcí. Je to území starobyklých hradů, zámků a zřícenin. V zámecké kapli barokního zámku Zákupy se v roce 1900 oženil následník trůnu arcivévoda František Ferdinand d'Este s Žofií Chotkovou. Dále se zde nachází zámek Lemberk, hrad Grabštejn s celoplošně vymalovanou renesanční kaplí sv. Barbory, gotický hrad Bezděz, tajemný hrad Houska, zříceniny hradů Ralsko, Děvín, Jestřebí či Starý Berštejn nebo skalní hrad ve Sloupu v Čechách. V Jablonném v Podještědí stojí významná církevní památka Bazilika svatého Vavřince a svaté Zdislavy. V centru města Česká Lípa je architektonická památka vodní hrad Lipý. Známá je také Panská skála u Kamenického Šenova – takzvané kamenné varhany, nejstarší geologická rezervace České republiky vulkanického původu s 12 m dlouhými svislými čedičovými sloupy. Významné rekreační území v okolí Máchova jezera se střediskem Staré Splavy patří mezi atraktivity letní turistiky. V zajímavé krajině plné romantických skalnatých roklí lze navštívit například Braniborskou jeskyni – 44 m dlouhý skalní převis

nedaleko Starých Splavů. V nádherné oblasti nedaleko Stráže pod Ralskem leží rekreační středisko Hamr na Jezeře, obklopené vrchy Hamerským špičákem s hradem Děvinem, Mlýnským a Chrásteckým vrchem. Do oblasti Českolipska patří i z pohledu pěší turistiky a cykloturistiky zajímavé horské pásmo Lužických hor a Ještědského hřbetu. V roce 1976 zde byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast Lužické hory. Nedaleko Nového Boru leží osamocený kuželovitý vrch Klíč. Nejvyšší horou Lužických hor je výrazně kuželovitý vrch Luž nedaleko Krompachu na státní hranici s Německem s výškou 793 m. Skalní vyhlídka Popova skála leží na východním okraji Lužických hor. Ojedinelá technická památka – železniční viadukt na trati z Liberce do České Lípy v osadě Novina byl dokončen v roce 1900.

Jizerské hory – turistická oblast Jizerské hory zaujímá většinu území okresu Jablonec nad Nisou a širší okolí města Liberec, včetně nejsevernější části Libereckého kraje s Frýdlantským výběžkem. Rozprostírá se na rozloze 847,8 km² a zahrnuje 51 obcí. Z hlediska vybavenosti a doprovodné turistické infrastruktury je nejvýznamnější turistickou oblastí Libereckého kraje. Hrad a zámek Frýdlant patří k vyhledávaným památkám, stejně jako bazilika v Hejnicích. Zájemci o technické památky zde naleznou malé vodní elektrárny i soustavu přehrad. Protržená přehrada na Bílé Desné je připomínkou neštěstí v roce 1916. Tanvaldsko-kořenovská železniční „Zubačka“ je zajímavá unikátním stavebním provedením. Stala se pravidelným cílem cest pro obdivovatele železnice a technických památek z celé Evropy. V roce 1992 byl úsek Tanvald–Kořenov prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku. Jizerské hory, které jsou protkány hustou sítí značených turistických cest i cyklostezek přitahují svými rozlehlými lesy, malebnou přírodou i krajinnou rozmanitostí množství návštěvníků. Vyznačené trasy tu najdou také vozíčkáři. Pro tuto oblast je charakteristické intenzivní celoroční turistické a rekreační využití. V letním období mohou cyklisté jezdit po Jizerské magistrále, Cyklostezce Járy Cimrmana, Krakonošově stezce nebo využít mezinárodní cyklotrasu Odra-Nisa. Terénní cyklisty pak přitahují singltrekové stezky vinoucí se úbočím nejvyšší hory české části Jizerských hor Smrk (1 124 m). V celé oblasti je zřízeno velké množství cyklobusů a turistických linek, které umožňují dobrou dostupnost do všech území. Také nabídka turistických možností je v Jizerských horách velmi pestrá. Turistické trasy jsou doplněny naučnými stezkami, vyhlídkovými i vnitřními turistickými okruhy, komentovanými procházkami i stezkami místního dědictví. K návštěvě vybízí množství rozhleden, vodopády, horské louky i rozsáhlá rašeliniště. V zimním období je v provozu množství sjezdařských areálů (např. Bedřichov, Hrabětice, Špičák a další). Běžecká Jizerská magistrála představuje desítky kilometrů upravených běžeckých tratí, navázat lze i na polskou stranu pohoří. Od roku 1968 se zde pořádá dálkový závod v běhu na lyžích klasickou technikou na trati dlouhé přibližně 50 km. V roce 1968 byla na území hor vyhlášena Chráněná krajinná oblast Jizerské hory.

Český ráj

Turistickým regionem a současně i turistickou oblastí je Český ráj. S celkovou rozlohou 1 434,6 km² se rozkládá na území tří krajů – Královéhradeckého (523,6 km², 63 obcí), Libereckého (510,9 km², 64 obcí) a Středočeského (400,0 km², 51 obcí). Do Libereckého kraje zasahuje pouze svou severní částí, na východě přechází v Podkrkonoší a na severu je ohraničen pásmem Jizerských hor a Krkonoš. V Českém ráji se nachází řada historických a kulturních památek, jako jsou hrady, zámky nebo lidová architektura. Krajinu tvoří hluboké lesy, systémy rybníků na vodních tocích s přilehlými mokřadními ekosystémy. Členitost krajiny dotvářejí charakteristické výlevy vyvěřelých hornin, které tvoří krajinné dominanty (Trosky se zříceninou středověkého hradu, Vyskeř, Kozákov, Mužský a další). V regionu jsou naleziště achátů, jaspisů, chalcedonů i jiných drahých kamenů. Celá oblast Českého ráje je protkána hustou sítí turisticky značených cest, které umožňují poznat zajímavá místa. Známými středisky ve vztahu k Libereckému kraji jsou zejména Turnov, Malá Skála, Hrubá Skála, Karlovice, Lázně Sedmihorky, Železný Brod a s nimi související atrakce – Hruboskalské skalní město, Příhraszké a Suché skály, zámek Sychrov, zámek Hrubý Rohozec, skvosty lidové architektury - Dlaskův statek v Dolánkách u Turnova nebo Kopicův statek, ale i romantické zříceniny hradů Frýdštejn, Vranov-Pantheon, Rotštejn nebo Valečov s blízkými Drábskými světničkami. Z dalších

přírodních zajímavostí jsou to Bozkovské dolomitové jeskyně, nebo Arboretum na Bukovině u Hrubé Skály. Skalní města Českého ráje jsou vyhledávána milovníky sportovního lezení, které je ale povoleno jen registrovaným horolezcům nebo pod vedením akreditovaných instruktorů. Z Malé Skály do Turnova je na raftech a kanoích sjížděna řeka Jizera. Turistické autobusy a cyklobusy umožní dopravu po celé oblasti Českého ráje. Dominující rekreační funkcí Českého ráje je především poznávací turistika, cykloturistika, rekreace, chataření a chalupaření. Výjimečná krajina se spoustou rostlinných a živočišných společenstev byla v roce 1955 hlavním důvodem pro vyhlášení první chráněné krajinné oblasti. Od 5. října 2005 se Český ráj stal součástí evropské sítě geoparků – a zároveň geoparkem UNESCO.

Krkonoše a Podkrkonoší

Turistický region a zároveň i turistická oblast Krkonoše a Podkrkonoší se rozkládá na hranicích mezi Českou republikou a Polskem, současně není daleko ani hranice do Německa. Celková rozloha oblasti činí 1 664,5 km², 1 317,0 km² (103 obcí) spadá do Královéhradeckého kraje, stejně jako nejvyšší hora Krkonoš Sněžka (1 603 m). Pouze 347,5 km² (24 obcí) přísluší kraji Libereckému. V Libereckém kraji se oblast rozprostírá v severní části okresu Semily. Jedná se o území s vhodnými podmínkami pro letní i zimní turistiku, které se vyznačuje pestrou přírodou s množstvím vodopádů i svéráznou lidovou architekturou. Pro zachování rázu krajiny, výjimečných ekosystémů a vzácných rostlin a živočichů byly Krkonoše již v roce 1963 vyhlášeny národním parkem (KRNAP) a od roku 1992 jsou na seznamu biosférických rezervací UNESCO. Krkonoše jsou naše nejvyšší pohoří a nejoblíbenější destinace pro zimní dovolenou v Česku. V průměru 180 dní v roce zde leží sníh, a to od 150 do 300 cm. Hory jsou protkány hustou sítí udržovaných běžeckých tras, je zde široká škála upravovaných svahů všech obtížností, mnoho vleků a lanovek. Krkonoše jsou ale přitažlivé v každé roční době, jak pro lyžaře, tak pro vyznavače pěší turistiky či cykloturistiky. V horských střediscích jsou vybudované zábavní parky. Mezi významná střediska z Libereckého kraje v oblasti patří Harrachov, Rokytnice nad Jizerou, Paseky nad Jizerou, Vítkovice, Benecko. V rámci Libereckého kraje je nejvyšším vrcholem Krkonoš hora Kotel (1 435 m).

Potenciál cestovního ruchu

Liberecký kraj má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, zejména svojí atraktivní krajinnou nabídkou a vysokým podílem zachovaného přírodního území s množstvím kulturně-historických i technických památek, které tvoří významný potenciál turisticky atraktivních míst.

Základní turistickou vybavenost tvoří především síť stravovacích a ubytovacích zařízení a jejich kapacita. Přítomnost doprovodných zařízení turistické infrastruktury (sportovně-rekreační, kulturně-společenská zařízení, informační služby) a stejně tak také organizace významných událostí, mnohdy rozhoduje o způsobech a formách cestovního ruchu v dané lokalitě. Turistická dopravní infrastruktura v první řadě musí umožnit návštěvníkům dojezd do turistické oblasti, dále slouží jako součást sportovně-rekreační infrastruktury (lanovky, vleky, značené turistické trasy a cyklostezky). V Libereckém kraji je aktuálně 2 688 kilometrů značených turistických tras a stále přibývají nově značené trasy.

V Libereckém kraji existuje rozsáhlá síť hromadných ubytovacích zařízení, ale oblast Libereckého kraje slouží také k jistému fenoménu obyvatel České republiky – chalupaření a chataření. Zájem o tento způsob trávení volného času dokládají údaje zjištěné při Sčítání lidu, domů a bytů. Hlavním důvodem neobydlenosti domů v roce 1991 byl právě rekreační charakter daných objektů, tj. z celkového počtu 15 513 neobydlených domů jich k rekreaci sloužilo 65,6 %. Vedle toho bylo ještě 12 872 objektů označeno za objekty individuální rekreace. Podobně tomu bylo při sčítání v roce 2001, kdy z celkového počtu 18 536 neobydlených domů bylo k rekreaci užíváno 12 919 z nich (69,7 %). Obdobný trend potvrdilo i zatím poslední sčítání v roce 2011, když z 19 844 neobydlených domů bylo k rekreaci užíváno 12 645 (63,7 %).

V roce 2001 zpracoval Ústav územního rozvoje Brno na základě požadavku Ministerstva pro místní rozvoj studii zaměřenou na potenciál cestovního ruchu na území České republiky do úrovně obcí, ve kterém byly zhodnoceny územní podmínky a předpoklady pro další možný rozvoj cestovního ruchu. Tento materiál byl v roce 2010 aktualizován na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Do posouzení byly nově zahrnuty některé „vněsystémové“ faktory, především míra relativně snadné dostupnosti území individuální dopravou a obslužnost veřejnou dopravou.

Segmenty potenciálu cestovního ruchu se ve studii seskupily do dvou dílčích potenciálů:

a/ potenciál atraktivit cestovního ruchu,

b/ potenciál ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch.

Atraktivita cestovního ruchu jsou reálným vyjádřením cílů návštěvníků regionu. Mohou to být hrady, zámky, zoologické a botanické zahrady, lázeňská místa, ale také přírodní pozoruhodnosti, např. skalní města nebo jeskyně. Zařazení lokality do seznamu světového dědictví UNESCO přináší výraznou přidanou hodnotu atraktivity (jádro historického města, sakrální památka atp.).

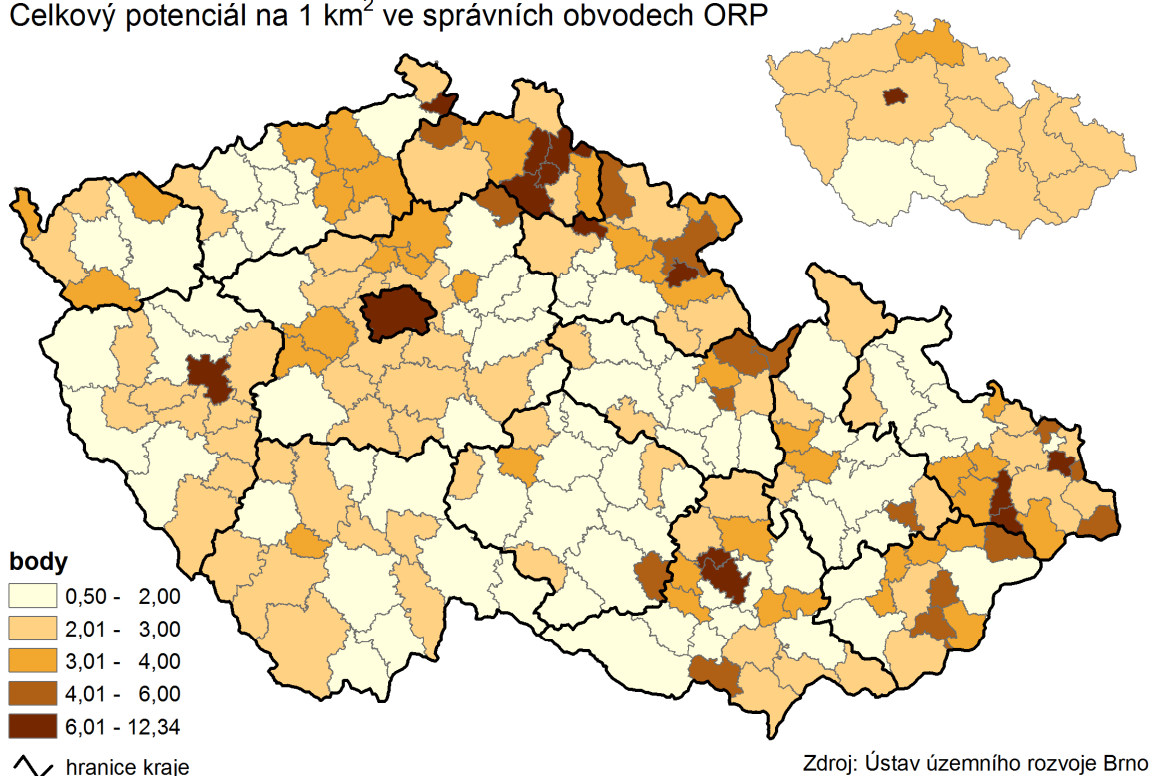
Potenciál ploch a linií se nevztahuje na konkrétní objekty, ale na širší územní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Významnou roli pro přírodně orientovaný cestovní ruch a rekreaci mají krajinné typy, od horských až po nížinné bezlesé typy území. Linie vyjadřují délku významných silnic, železnic, břehů vodních nádrží vhodných ke koupání, splavných úseků řek a vypovídají o podmínkách relativně snadné dostupnosti území individuální i hromadnou dopravou.

Většina atraktivit cestovního ruchu byla ve studii diferencována podle jejich významu pro cestovní ruch do dvou až tří významových stupňů (A, B resp. A, B, C). K vyhodnocení ploch a linií, ovlivňujících cestovní ruch, bylo vybráno 7 primárních typů ploch a 6 typů linií. V posledním kroku byla skladebným prvkům potenciálu cestovního ruchu (tj. atraktivitám v jejich významových stupních a plochám a liniím v intenzitních stupních) přiřazena bodová hodnota. Jako základ pro bodování byla použita metoda párového srovnávání významu různých objektů a jevů. Výsledky byly zprůměrovány s případným odečtením výrazně se odlišujících maximálních nebo minimálních hodnot. Bodová hodnota byla položena tak, aby rámcově průměrný správní obvod měl počet bodů za oba dílčí potenciály zhruba vyrovnaný. V realitě takováto modelová situace nastává jen výjimečně, většina správních obvodů obcí s rozšířenou působností má pozitiva soustředěna výrazně buď na straně atraktivit, nebo na straně ploch a linií. Vzhledem k potřebě srovnávání potenciálu cestovního ruchu byl proveden převod bodových hodnot obou dílčích potenciálů a celkového potenciálu do pětistupňové škály. Stupeň 1 znamená velmi omezený potenciál, stupeň 2 omezený potenciál, stupeň 3 středně velký potenciál, stupeň 4 rozsáhlý potenciál a velmi rozsáhlý potenciál byl označen stupněm 5. Při hodnocení pozice jednotlivých správních obvodů sehrávala u krajinně rekreačního potenciálu významnou roli jejich plošná rozloha. „Plošně velké“ obvody často dosahují vyšších bodových čísel, „malé obvody“ jsou z tohoto pohledu v nevýhodě.

Celkový potenciál cestovního ruchu v Libereckém kraji byl hodnocen pozitivně. Z deseti správních obvodů obcí s rozšířenou působností dosáhl nejvyššího stupně (velmi rozsáhlý potenciál cestovního ruchu) správní obvod Česká Lípa, obvody Liberec a Turnov získaly stupeň 4 (rozsáhlý potenciál cestovního ruchu). Stupněm 3, který označuje středně velký potenciál, byly hodnoceny čtyři obvody (Frýdlant, Jilemnice, Nový Bor a Tanvald). Omezený potenciál cestovního ruchu, označený stupněm 2, byl přidělen třem obvodům (Jablonec nad Nisou, Semily a Železný Brod). Velmi omezený potenciál cestovního ruchu nebyl v Libereckém kraji zaznamenán.

Potenciál cestovního ruchu 2010

Celkový potenciál na 1 km² ve správních obvodech ORP

Kapacity hromadných ubytovacích zařízení

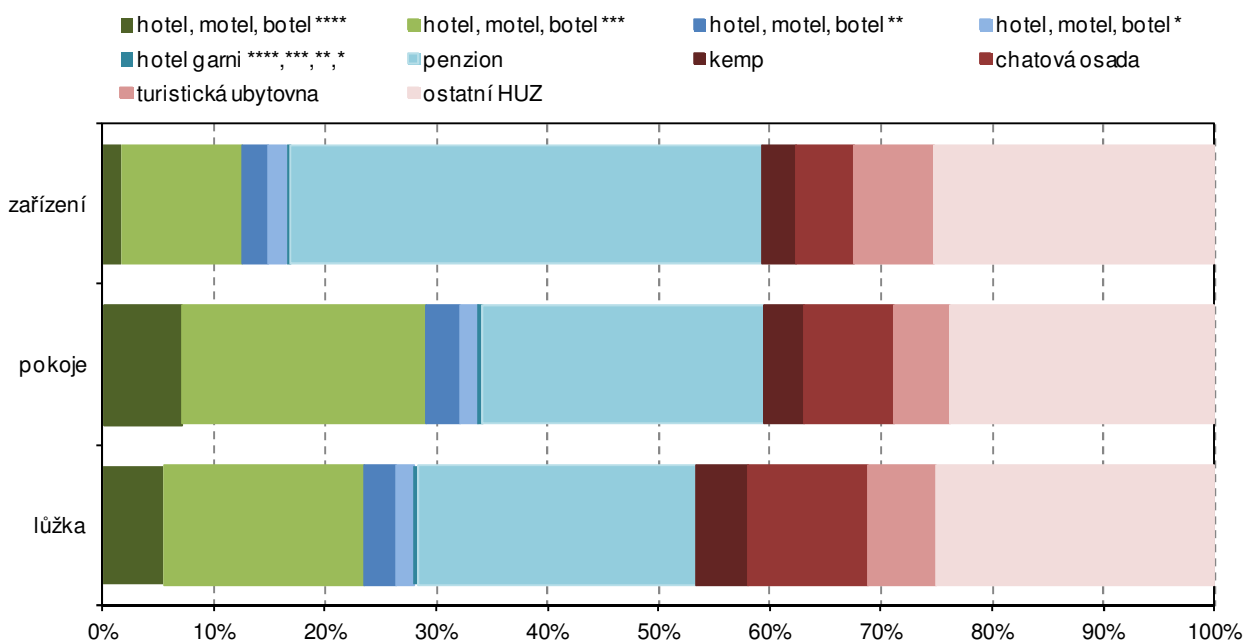
Mezi podstatné ukazatele používané při hodnocení úrovně cestovního ruchu v dané oblasti patří množství a kvalita hromadných ubytovacích zařízení (HUZ). Základem pro posouzení zmíněného ukazatele je počet hromadných ubytovacích zařízení a počet lůžek. Liberecký kraj v roce 2014 disponoval 866 hromadnými ubytovacími zařízeními, která hostům nabízela celkem 14 066 pokojů s 42 607 lůžky. Mezi jednotlivými kategoriemi ubytovacích zařízení převažovaly penziony (367 zařízení) s kapacitou 10 711 lůžek, což je zhruba čtvrtina lůžkové kapacity hromadných ubytovacích zařízení v kraji. Druhou nejpočetnější skupinou ubytovacích zařízení byly hotely (146 zařízení), a to především tříhvězdičkové (93 zařízení). Tato zařízení v úhrnu disponovala 12 055 lůžky (28,3 % všech lůžek v HUZ), z toho 64,1 % lůžek se nacházelo ve zmíněných tříhvězdičkových hotelech. Ve struktuře hotelů kraje však chybí pětihvězdičkové zařízení. Návštěvníkům Libereckého kraje bylo k dispozici také 27 kempů s 2 796 místy pro stany a karavany a 1 939 lůžky a dále 108 chatových osad a turistických ubytoven se 7 209 lůžky. V kraji fungovalo také dalších 218 tzv. ostatních jinde nespécifikovaných hromadných ubytovacích zařízení, jejichž lůžková kapacita čítala 10 693 lůžek.

Porovnáme-li **okresy** Libereckého kraje, nejhustší síť hromadných ubytovacích zařízení vykazuje okres Semily (335 zařízení se 4 914 pokojů a 14 689 lůžky v roce 2014). Nejméně ubytovacích kapacit (116 zařízení s 3 118 pokojů) se nacházelo v okrese Liberec, který měl však s 8 624 lůžky mezi okresy kraje nejvyšší počet lůžek připadajících na jedno hromadné ubytovací zařízení (74,3 lůžek). Vysoký počet lůžek na jedno zařízení (tzv. lůžkovost) byl dosažen také v okrese Česká Lípa (68,1 lůžek). Tento relativní ukazatel má přímou souvislost se strukturou hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v daném území. Nejnižší „lůžkovost“ (36,1 lůžek) v rámci Libereckého kraje byla zjištěna v okrese Jablonec nad Nisou, ve kterém se nacházelo nejvíce penzionů (146 zařízení, tj. 39,8 % všech penzionů v kraji). Druhý

nejvyšší počet penzionů byl evidován v okrese Semily (132 zařízení, tj. 36,0 %) s tím, že „lůžkovost“ v tomto okrese činila 43,8 lůžek. Naopak v okrese Liberec bylo evidováno pouze 44 penzionů, o jeden více pak vykázal okres Česká Lípa (45 zařízení). V zásadě je tedy možné říci, že zatímco v okrese Jablonec nad Nisou a Semily ubytovací služby poskytuje větší počet především menších subjektů, v okrese Česká Lípa a Liberec působí zejména kapacitně větší zařízení.

Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie v Libereckém kraji v roce 2014

Při pohledu na podrobnější územní strukturu na úrovni **správních obvodů obcí s rozšířenou působností** (SO ORP) byl zjištěn nejvyšší absolutní počet hromadných ubytovacích zařízení na území správních obvodů obcí Jilemnice (207 zařízení), Tanvald (182 zařízení), a Jablonec nad Nisou (140 zařízení). Nejnižší počet ubytovacích zařízení se nacházel na území správních obvodů Železný Brod (12 zařízení), Semily (20 zařízení) a Frýdlant (30 zařízení). Nejvíce lůžek bylo pro návštěvníky hromadných ubytovacích zařízení k dispozici ve správních obvodech obcí Jilemnice (7 879 lůžek), Tanvald (7 823 lůžek) a Česká Lípa (7 263 lůžek). Z celkové lůžkové kapacity ubytovacích zařízení v kraji pokryly tyto tři správní obvody téměř 54 %. Ve správním obvodu obce Železný Brod bylo zjištěno pouze 371 lůžek (0,9 % celkové lůžkové kapacity v kraji) a obce Semily 877 lůžek (2,1 %). Nejvyšším počtem míst pro stany a karavany disponoval správní obvod Česká Lípa (1 008 míst), což bylo téměř 35 % z celkové kapacity těchto míst v kraji. S 818 místy (28,0 %) následoval správní obvod Liberec. Naopak na území správního obvodu obce Železný Brod nebylo pro stany a karavany evidováno žádné místo.

Regionální rozložení hromadných ubytovacích zařízení a jejich lůžková kapacita jsou odvislé od atraktivit jednotlivých **krajů**, svou roli pak sehrávají přírodní atraktivity území, tj. pohoří (např. Krkonoše, Jizerské hory nebo Šumava), lázeňská místa a také kulturně historické atraktivity území, v jejichž koncentraci dominuje především Hlavní město Praha. Při porovnání kapacity hromadných ubytovacích zařízení napříč jednotlivými kraji České republiky je zřejmé, že v roce 2014 působilo nejvíce těchto subjektů v Jihočeském kraji (1 208 zařízení), který s mírným odstupem následoval kraj Královéhradecký (1 034 zařízení). Liberecký kraj se s 866 ubytovacími zařízeními zařadil v pomyslném srovnání na třetí nejvyšší pozici. Nejméně hromadných ubytovacích zařízení evidoval Pardubický kraj (335 zařízení), ve kterém bylo současně zaznamenáno i nejméně pokojů (7 272) a lůžek (20 363). Naopak nejvíce pokojů a lůžek bylo zaznamenáno v Hlavním městě Praze – 757 hromadných ubytovacích zařízení disponovalo 40 520 pokojů s 87 961 lůžky. Tento region zároveň vykázal nejvyšší „lůžkovost“, tj. 116,2 lůžek na 1 hromadné ubytovací zařízení. Liberecký kraj

se z pohledu tohoto ukazatele a s hodnotou 49,2 lůžek na 1 hromadné ubytovací zařízení zařadil až na 11. příčku, což signalizuje větší počet zařízení s nižší lůžkovou kapacitou.

Pokud porovnáme ubytovací zařízení podle kategorie, z 57 pětihvězdičkových hotelů v České republice jich téměř 74 % (42 hotelů), sloužilo hostům v Hlavním městě Praze. S výrazným odstupem následoval Karlovarský kraj, ve kterém fungovalo 7 pětihvězdičkových hotelů. V šesti krajích České republiky (tj. Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Olomouckém, Moravskoslezském a Kraji Vysočina) nebyl evidován žádný hotel této kategorie. Nejvíce penzionů mohli návštěvníci využít v Jihočeském (522 zařízení, 15,6 % všech penzionů v České republice) a Královéhradeckém kraji (430 zařízení, 12,8 %). Liberecký kraj, ve kterém se nacházelo 367 penzionů (tj. 11,0 %), se mezi ostatními regiony umístil po kraji Jihomoravském (387 zařízení, 11,5 %) na 4. místě. Nejméně penzionů bylo evidováno v Hlavním městě Praze (101 zařízení, 3,0 %). V Jihočeském kraji jsou návštěvníky velmi vyhledávané kempy, kterých mohli v této lokalitě využít 125 (24,4 % všech kempů v České republice). Liberecký kraj se s 27 kempy (5,3 %) zařadil na 8. pozici pomyslného žebříčku. Pouze 14 kempů (2,7 %) pak bylo evidováno v Olomouckém kraji.

Pokud je při srovnání počtu hromadných ubytovacích zařízení v rámci krajů České republiky zohledněna jejich rozloha a lidnatost, pořadí krajů se určitým způsobem změní. Nejvíce hromadných ubytovacích zařízení v přepočtu na 10 000 obyvatel se pak nachází v Libereckém kraji (19,7 zařízení), naopak nejnižší hodnota byla zjištěna v Moravskoslezském kraji (4,7 zařízení). V případě počtu hromadných ubytovacích zařízení soustředěných na 100 km² dominuje Hlavní město Praha (152,6 zařízení), druhou pozici s 27,4 zařízeními obsadil kraj Liberecký. Nejnižší koncentraci ubytovacích zařízení v rámci svého území evidoval Středočeský kraj, ve kterém se na 100 km² nachází v průměru 6,1 subjektů ubytovacích služeb.

V **turistickém regionu** Krkonoše a Podkrkonoší, který částečně do Libereckého kraje zasahuje, a který je atraktivní především horskými středisky, se v roce 2014 nacházelo 951 hromadných ubytovacích zařízení, což byl nejvyšší počet při porovnání všech turistických regionů ležících na území České republiky. Na území dalšího turistického regionu Český Ráj, jehož určitá část je také součástí Libereckého kraje, pak působilo 193 zařízení. Ve srovnání s ostatními turistickými regiony v České republice se však v regionu Český Ráj nacházelo nejméně ubytovacích zařízení. Jediným regionem, který se rozkládá pouze na území Libereckého kraje, je region Českolipsko a Jizerské hory. V rámci tohoto území ubytovací služby v roce 2014 poskytovalo 505 zařízení, tj. 336 v turistické oblasti Jizerské hory a 169 v oblasti Českolipsko.

Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji

V průběhu roku 2014 do hromadných ubytovacích zařízení v Libereckém kraji přicestovalo celkem 700 144 hostů, což meziročně představovalo pokles návštěvnosti o 7,0 % (52 588 hostů). Výraznější úbytek o 10,3 % byl vykázán u zahraničních hostů, počet domácích hostů se snížil o 6,1 %. Meziroční pokles návštěvnosti však zaznamenalo také dalších 6 krajů České republiky. Nejvýraznější snížení ovšem vykázal právě náš kraj. Mezi 7 krajů s meziročním přírůstkem dominoval Jihomoravský kraj s 5,1% navýšením.

Nejvíce, tj. více než 6 mil., hostů navštívilo ubytovací zařízení v Hlavním městě Praze (tj. 39,1 % z republikového úhrnu 15,6 mil. hostů). Miliónová hranice návštěvnosti byla překročena také ještě v Jihomoravském (1 499 974 hostů, 9,6 %) a Jihočeském kraji (1 176 046 hostů, tj. 7,5 %). Podíl Libereckého kraje na celorepublikovém počtu turistů dosáhl 4,5 %, což mu zajistilo 8. místo pomyslného mezikrajského žebříčku. Z celorepublikového pohledu tak návštěvnost Libereckého kraje evidovaná za rok 2014 patřila spíše k průměrným až mírně podprůměrným.

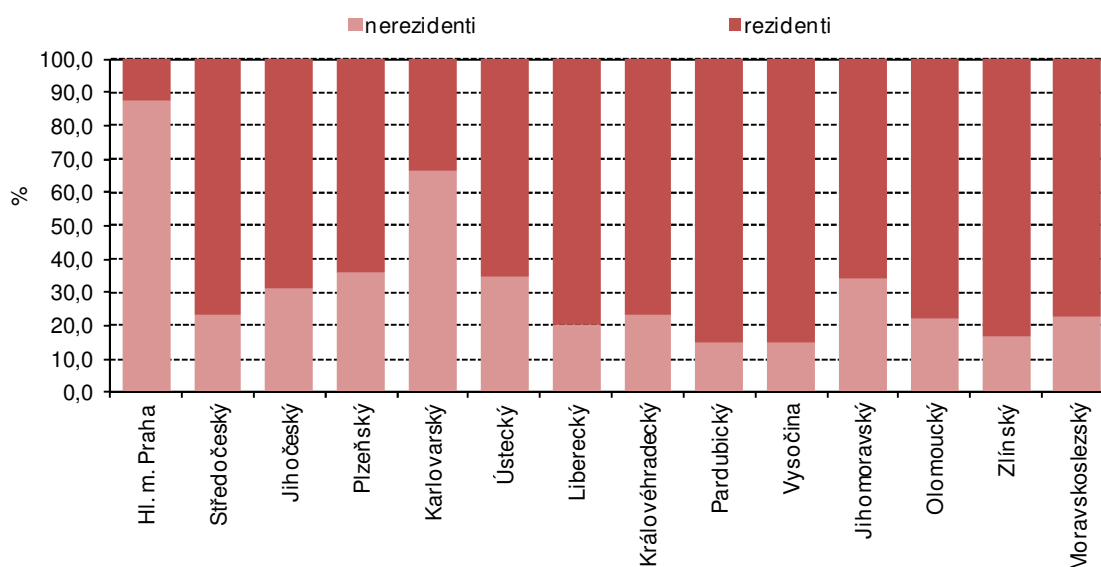
Většinu návštěvníků Libereckého kraje tvořili ve sledovaném období domácí hosté (79,5 % z celkového počtu). Mezi zahraničními hosty převažovali hosté z Německa – tvořili 50,6 % zahraniční klientely a přijelo

jich o 7,6 % méně než v roce 2013. Druhou nejčetnější skupinou byli turisté z Polska (19 082 příjezdů a meziroční pokles o 6,5 %), třetí hosté z Nizozemska (9 360 příjezdů a meziroční pokles o 9,2 %).

Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v Libereckém kraji v roce 2014 dosáhl 2 234 287 nocí (z toho 1 746 112 nocí domácích hosté), tedy o 12,5 % méně než v předcházejícím roce. U zahraničních hostů se počet nocí snížil o 13,4 %, u domácích hostů pokles dosáhl 12,2 %. Také v případě tohoto ukazatele byl u dalších 8 krajů vykázán meziroční pokles, avšak nižší než v případě našeho kraje. Mezi 6 kraji s meziročním nárůstem vynikal s 4,7 % Jihomoravský kraj.

Všichni návštěvníci v hromadných ubytovacích zařízeních Libereckého kraje strávili 3,2 noci a průměrná doba pobytu tak činila 4,2 dny. V případě zahraničních hostů byly hodnoty ukazatelů nepatrně vyšší – průměrný počet přenocování činil 3,4 noci, průměrná doba pobytu 4,4 dny.

Struktura hostů v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v roce 2014

Z pohledu návštěvnosti měli turisté, kteří v roce 2014 zamířili do Libereckého kraje, zájem navštívit a využít tak služeb hromadných ubytovacích zařízení především v okrese Semily. V uvedeném roce totiž do tohoto regionu přicestovalo celkem 268 324 hostů (38,3 % návštěvníků kraje). V pořadí druhým nejčastěji navštěvovaným okresem našeho kraje byl v roce 2014 okres Liberec, do kterého mířila téměř čtvrtina návštěvníků. Ve stejné struktuře byla návštěvnost jednotlivých okresů patrná jak u domácích, tak zahraničních hostů.

Zahraniční i domácí hosté strávili v roce 2014 nejvíce nocí v ubytovacích zařízeních okresu Semily, tj. 254 569 nocí v prvním a 644 124 nocí ve druhém případě. Na straně domácích hostů pak následoval okres Česká Lípa (380 881 nocí), okres Jablonec nad Nisou (374 494 nocí) a okres Liberec (346 316 nocí). Druhé pořadí v případě zahraničních návštěvníků patřilo okresu Liberec (126 837 nocí), třetí okresu Česká Lípa (57 239 nocí) a čtvrté okresu Jablonec nad Nisou (49 530 nocí). Průměrná doba pobytu pak byla v případě domácích hostů nejdelší v okrese Semily (5,0 dny) a nejkratší v okrese Česká Lípa a Liberec (shodně 3,9 dny). Zahraniční hosté pak nejdéle pobývali v okrese Jablonec nad Nisou (4,4 dny), naopak nejkratší čas strávili v okrese Liberec (3,8 dny).

Při podrobnějším pohledu na území Libereckého kraje zavítalo v roce 2014 nejvíce hostů do hromadných ubytovacích zařízení správního obvodu obce s rozšířenou působností Tanvald (142 355 hostů, tj. 20,3 % všech návštěvníků kraje). Rozhodující vliv na tento výsledek měly bezpochyby přírodní podmínky tohoto víceméně horského regionu, které jsou vhodné zejména pro zimní sporty nebo letní turistiku. Více než 19%

návštěvnosti se pak těšil také správní obvod Liberec, více než 100tis. návštěvnost a 15,3% podíl na celkovém počtu hostů našeho kraje zaznamenal také správní obvod Česká Lípa. Stejné preference byly z tohoto pohledu patrné jak na straně zahraničních, tak domácích turistů.

Průměrná doba pobytu hostů celkem byla nejdelší ve správním obvodu obce Jilemnice a Frýdlant, tj. shodně 5,0 dní. V nejnavštěvovanějším správním obvodu Tanvald dosáhla průměrná délka pobytu 4,6 dny. Nejmenší počet dní pak hosté pobývali v hromadných ubytovacích zařízeních správního obvodu obce Turnov (3,4 dny). Zahraniční hosté nejdéle (5,6 dny) pobývali ve správním obvodu Frýdlant, následoval obvod Jilemnice (5,5 dny) a třetím byl správní obvod Tanvald (5,1 dny). Průměrná délka pobytu domácích hostů činila 5,0 dny ve správním obvodu Frýdlant, 4,9 dny v obvodu Jilemnice a 4,4 dny v obvodu Tanvald.

Srovnání návštěvnosti podle kategorie hromadného ubytovacího zařízení nabízí následující závěry. Více než 27,3 % hostů, kteří v roce 2014 navštívili Liberecký kraj, využilo k ubytování některý z tříhvězdičkových hotelů. Dalších 16,0 % návštěvníků se ubytovalo v penzionech a 15,0 % v čtyřhvězdičkovém hotelu. Nezanedbatelná část, tj. 12,9 % hostů, využilo k ubytování kemp.

Nejčastěji vybrané kategorie ubytovacích zařízení se však odlišovali při porovnání domácích a zahraničního hostů. Domácí i zahraniční návštěvníci v první řadě shodně preferovali ubytovací služby tříhvězdičkových hotelů (24,3 % všech domácích a 38,8 % všech zahraničních návštěvníků). Druhým nejčastěji využitým zařízením v případě domácích hostů však byly penziony (17,3 %), zatímco zahraniční návštěvníci dávali přednost ubytování ve čtyřhvězdičkových hotelech (34,1 %). Na třetím místě se u domácích hostů umístily kempy (15,0 %), ovšem u zahraničních hostů to byly, s poměrně výrazným odstupem od předchozích dvou kategorií, penziony (11,3 %). Ve čtyřhvězdičkovém hotelu Libereckého kraje se v roce 2014 ubytovalo pouze 10,1 % domácích hostů a kemp využilo necelých 5 % z celkového počtu zahraničních návštěvníků.

Návštěvnost podle kategorie ubytovacího zařízení v rámci jednotlivých okresů kraje vykazuje určité odlišnosti. Zatímco v okrese Česká Lípa a Semily upřednostnila největší část hostů tříhvězdičkové hotely, v okrese Jablonec nad Nisou získaly v počtu návštěvníků prvenství místní penziony a v okrese Liberec čtyřhvězdičkové hotely. Rozdíly jsou však patrné opět v případě domácích a zahraničních návštěvníků. Obecně je pak možné říci, že domácí návštěvníci dávají přednost spíše levnějším formám ubytování, zahraniční návštěvníci preferují komfort ubytování. Ze srovnání těchto dvou návštěvníckých skupiny tedy vyplývá, že domácí hosté nejčastěji využili tříhvězdičkové hotely v okrese Liberec a Semily, v okrese Česká Lípa se pak nejvíce z nich ubytovalo v chatových osadách a v okrese Jablonec nad Nisou v penzionech. Naopak zahraniční návštěvníci, kteří zavítali do okresu Česká Lípa, Jablonec nad Nisou a Semily nejčastěji pobývali ve tříhvězdičkovém hotelu, návštěvníci v okrese Liberec pak ve čtyřhvězdičkovém zařízení.

Místní poplatky z cestovního ruchu

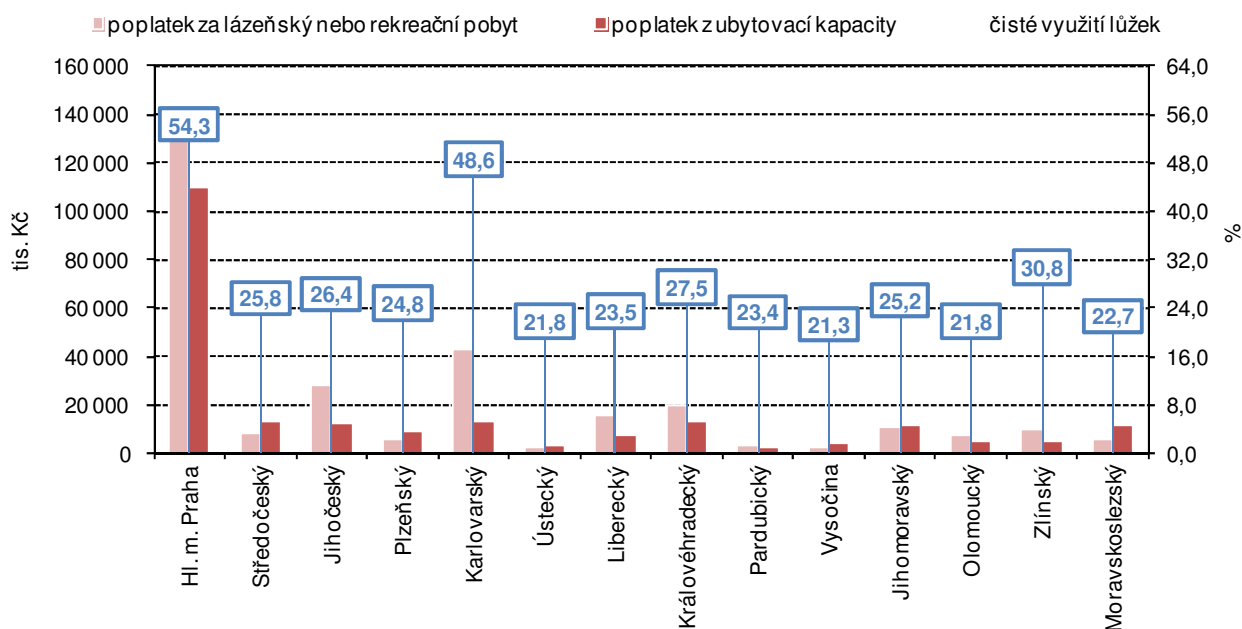
Výběr poplatků z turistického ruchu se v České republice řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Podle tohoto dokumentu patří stanovení místních poplatků do samostatné působnosti obce, která upraví podrobné podmínky jejich výběru, a to v příslušné obecně závazné vyhlášce.

V souvislosti s cestovním ruchem jsou rozlišovány dva místní poplatky, tj. poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu. Poplatek z ubytovací kapacity je vybírán v zařízeních obcí a měst určených k přechodnému ubytování za úplatu. Sazba v případě lázeňského/rekreačního poplatku pak činí až 15 Kč na osobu a den, sazba poplatku z ubytovací kapacity je stanovena až na 6 Kč za lůžko a den.

V Libereckém kraji v roce 2014 z 215 obcí vybralo poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt 80 obcí (37,2 %), a to v celkové výši 15 793 tis. korun. Z okresu Semily bylo v tomto směru aktivních 34 obcí, z okresu Jablonec nad Nisou 18 obcí, z okresu Liberec 15 obcí a z okresu Česká Lípa 13 obcí. V rámci kraje 25 obcí (31,3 %) vybralo za tento poplatek částku nižší než deset tisíc korun za rok. Od 10,0 do 99,9 tis. korun vybralo 32 obcí (40,0 %), částku od 100,0 do 499,9 tis. Kč se podařilo vybrat v 15 obcích (18,8 %). Pouze v osmi obcích (10,0 %) v kraji bylo za lázeňský nebo rekreační poplatek vybráno půl milionu korun a více.

Alespoň nějaký poplatek z ubytovací kapacity vybralo v roce 2014 v kraji celkem 101 obcí (47,0 %), v okrese Semily to bylo 30 obcí, Česká Lípa 25 obcí, Liberec 24 obcí a 22 obcí bylo z okresu Jablonec nad Nisou. Téměř polovina (47 obcí) však vybrala méně než 10 tis. Kč. V 38 obcích (37,6 %) bylo na poplatku z ubytovací kapacity vybráno od 10,0 do 99,9 tis. Kč, ve 12 obcích (11,9 %) vybrali od 100,0 do 499,9 tis. Kč a nad půl milionu korun vybraly jen 4 obce v kraji. V celém Libereckém kraji bylo za poplatek z ubytovací kapacity vybráno 7 626 tis. korun.

Místní poplatky z cestovního ruchu a čisté využití lůžek podle krajů v roce 2014

Při porovnání krajů České republiky má u obou místních poplatků z hlediska objemu financí dominantní postavení Hlavní město Praha, kde ubytovací zařízení dlouhodobě vykazují absolutně nejvyšší návštěvnost. V roce 2014 ji reprezentovalo více než 6 mil. hostů (39,1 % z republikového úhrnu 15,6 mil. hostů), z toho 87 % zahraničních návštěvníků. V poplatcích za lázeňský nebo rekreační pobyt tam bylo vybráno 139 818 tis. korun, za poplatek z ubytovací kapacity pak 109 760 tis. korun. Liberecký kraj se výší 15 793 tis. korun výběru poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt umístil na 5. příčce pomyslného žebříčku a při porovnání výběru poplatku z ubytovací kapacity mu patří za výběr 7 626 tis. korun 9. pozice mezi kraji. Nejméně prostředků pak bylo za lázeňský nebo rekreační poplatek vybráno v Pardubickém kraji (2 345 tis. Kč), za poplatek z ubytovací kapacity v Ústeckém kraji (2 442 tis. Kč).